

Repolainen 106

Jäsentiedote 2/2024

Repolainen

Repola-seura ry:n jäsenlehti

Numero 106, 2/2024, toukokuu

Numeron 107 aineisto lähetettävä päätoimittajalle 30.9.2024 mennessä

Päätoimittaja Lea Tserni-Puittinen

leatserni@gmail.com

puh. 050 520 4121

Kylänlahdentie 24, 81810 Jamali

Toimituskunta

Repola-seuran hallitus

Repola-seura ry

Hallituksen ja toimihenkilöiden yhteystiedot ovat takakannen etusivulla.

Seuran nettisivut ovat osoitteessa www.repola-seura.net, josta löytyy myös vanhoja Repolaisen numeroita.

Jäsenhakemukset ja osoitteenmuutokset

Jäsensihteeri Päivi Kiiskinen, Kiehiskuja 3, 80140 Joensuu,

gsm 050 511 6580, paivi.kiiskinen1@gmail.com

Vuosijäsenmaksu 30 e, kannatusjäsenmaksu 100 e, maksutilanne näkyy osoitetarrassa.

Vuosijäsenmaksu maksetaan 15.6.2024 mennessä

Repolaisen takakannen osoitetarrassa oleva viitenumero mainiten.

Seuran pankkitili: Op Polvijärvi, FI05 5354 0420 0466 26

Painopaikka: Kirjapaino PR-Offset, Joensuu

Kansikuva: *Tyttö pyykillä Tuulijärvellä - Venny Soldan-Brofeldtin maalaus. Venny teki elokuussa 1892 matkan puolisonsa Juhani Ahon ja taiteilija Eero Järnefeltin kanssa karelianismin huumassa Kalevalan laulumaille, Kolin kautta Pielisjärven Pankakoskelle ja sieltä rajan yli Venäjän Karjalaan Tuulijärven kyliin (kuva FINNA CC 0, Järvenpään taidemuseo)*

Vuosikokouksen kuulumisia

Repola-seura ry:n vuosikokous pidettiin lauantaina 23.3.2024 Joensuussa, Ortodoksisen seurakunnan seurakuntatalon kokoushuoneessa, kuten jo usein aiemminkin. Kokoukseen osallistui seitsemän täysvaltaista yhdistyksen jäsentä. Kokouksen puheenjohtajan toimi Pertti Rannikko. Uutena käytäntönä oli mahdollisuus osallistua myös etäyhteydellä. Käsittelyssä olivat sääntöjen mukaiset vuosikokousasiat ja hallituksen esitys sääntömuutoksesta hallituksen jäsenmäärän osalta. Kokouksessa hyväksyttiin sääntömuutos, jonka mukaan hallituksessa on jatkossa puheenjohtaja ja 3-6 jäsentä, aiempi sääntö oli puheenjohtaja ja 6 jäsentä. Sääntömuutos oli käsittelyssä ensimmäisen kerran 2023 ja päätettiin nyt toisessa käsittelyssä 2024.

Uuteen hallitukseen valittiin puheenjohtajaksi Antti Pottonen, sihteeriksi Lea Tserni-Puittinen, varapuheenjohtajaksi ja taloudenhoitajaksi Ville Pönttönen. Muut hallituksen jäsenet ovat Maire Mäki, Päivi Sandberg ja Jorma Turunen. Kokouksessa keskusteltiin laajasti hallituksen esityksestä toimintasuunnitelmaksi. Toimintasuunnitelmassa yhtenä aiheena oli seuran toiminnan jatko, monia eri näkökulmia huomioiden. Aihe oli esillä myös Repolaisen numerossa 105. Kokous päätti hyväksyä hallituksen esittämän toimintasuunnitelman. Suunnitelman yhtenä kohtana on: ”Toiminnan supistuessa hallitus selvittää mahdollisuuksia ja vaihtoehtoja yhteistyöstä muiden yhdistysten kanssa tai vaihtoehtoisesti seuran toiminnan lopettamista.” Yhdistyksen kokouksessa asia on esillä uudestaan 2025 ja jos selvittely ja työskentely jatkuu, uudestaan 2026 kokouksessa. Mitään ennakoimatonta ei siis asian suhteen ole tulossa.

Kokouksen keskustelussa ja aiemmin mm. Repolaisessa ja hallituksen keskusteluissa on arvioitu toiminnan mahdollisuuksia muuttuvassa maailmassa ja rajallisella tekijäjoukolla. Tekninen kehitys mahdollistaa monenlaisen omatoimisen tutkimustyön ja verkostoitumisen, sekä sosiaalisen yhteydenpidon. Tähän kannustetaan Repola-aiheisiin liittyen edelleenkin. Repola-seuralla ei kuitenkaan koettu yhdistyksenä, ainakaan tällä hetkellä, olevan sellaista osaamista tai muuta resurssia, että tekniikkaa hyödyntämällä voitaisi yhdistyksen toimintaa juurikaan aktivoida lisää.

Kiitos kokoukseen ja järjestelyihin osallistuneille, edellisen ja uuden hallituksen jäsenille, sekä kaikille toiminnassa ja toiminnan tukena oleville.

Terveisin Antti Pottonen, puheenjohtaja

Metsäsissirykmentin aseellinen johtaja Ilmarinen

Vuonna 1899 syntynyt Ilmarinen eli Jalmari Takkinen nousi Repolan nimismiehen Bobi Sivenin itsemurhan jälkeen Koivuniemessä talvella 1921 pidetyssä aktivistikokouksessa Metsäsissirykmentin aseelliseen johtoon. Hän oli palvellut Repolan komennuskunnassa Sivenin kanssa vuoteen 1920. Bobi Siven oli ennen kuolemaansa suunnitellut Itäkarjalaisten kansannousua, jota sitten

hänelle uskollinen Ilmarinen lähti toteuttamaan.

Metsäsissien henkinen johtaja oli häntä merkittävästi vanhempi Ukki Väinämöinen, viralliselta nimeltään Vaseli Levonen. Hänen tehtävänsä oli pitää yllä taistelutahtoa tarinoimalla karjalaisille sotilaille heimoaatteesta sekä pitämällä joukoille hartauksia ja jumalanpalveluksia.

Kansannousun taustalla oli tammiukuussa 1921 solmittu ”häpeärauha”, jossa Suomen suojelukseen hakeutuneet Repola ja Porajärvi menetettiin Neuvostoliitolle vastineeksi siitä, että Suomi sai Jäämeriyhteyden ja Petsamon. Metsäsissien tavoite oli päästä eroon Itä-Karjalan bolsevikki-hallinnosta, joka terrorisoi ja kohteli kaltoin Karjalan kansaa. Osana tavoitetta uskottiin, että sotamenestyksen myötä Suomelta saataisiin myös aseellista apua aineellisen avun lisäksi. Virallinen Suomi kuitenkin kylmeni Tarton rauhan jälkeen heimoaatteelle eikä sotilaallista apua vapaaehtoisia aktivisteja lukuun ottamatta herunut Suomesta. Ylivoimaisen vastustajan lisäksi koko hankkeelta puuttui realistinen visio: Pyritäänkö itsenäiseksi Karjalan valtioksi, jatketaanko loputtomasti sissisotalinjalla, vai liitetäänkö vallatut alueet Suomeen?

Heimosoturikomppanian päällikkö luutnantti Jalmari Takkinen 17.10.1941 (kuva FINNA, Sot.virk. T. Jalkanen, valokuvaaja. Sotamuseo CC BY 4.0)

Pekka Kyöttisen johdolla tehty matka kansainliittoon teki tyhjäksi Karjalan itsenäistymisen, koska Kansainliitossa Karjalan asiaa pidettiin Neuvostoliiton sisäisenä asiana. Jälkimmäinen vaihtoehdoista oli tavallaan jo pois laskuista Tarton rauhan tekemisen jälkeen.

Paikallistuntemuksen, erätaitojen, sitkeyden ja korkean motivaation takia alussa saatiin sotamene-
tystä huolimatta suuresta alivoimasta, huonoista varusteista ja ravinnosta sekä joukkojen puutteellisesta koulutuksesta. Neuvostoliiton taktiikka oli jo tuolloin miehistöä kuluttava ja se marssitti sissejä vastaan yhä suurempia ja suurempia joukkoja. Metsäsissien aseistus ja vaatetus olivat huonoja. Läheskään kaikille ei riittänyt kiväärejä ja ampumatarvikkeita oli koko ajan säästeltävä. Sotajoukkojen suuren määrän lisäksi neuvostoliittolaisilla oli taisteluissa kymmeniä konekiväärejä, kun karjalaisilla oli niitä kansannousun loppuvaiheessakin yhteensä vain muutama. Tykkejä ei karjalaisilla ollut lainkaan, puhumattakaan lentokoneista, jotka tulivat bolsevikkien puolella mukaan kansannousun loppupuolella. Yhteyksien hoitaminen eri yksikköjen välillä ja tiedustelu olivat hankalia pitkien välimatkojen, tietttömyyden ja keliolosuhteiden takia. Sotasaa-
liiksi saatiin kansannousun loppupuolella kenttäpuhelimia ja kaape-
lia ja Ilmarinen ihmettelikin itse-

seen, miten paljon parempi olisi sotamene-
stys ollut, jos alusta lähtien viestiyhteydet olisivat toimineet. Hänen kaksiosainen muistelmateoksensa vuosilta 1927 ja 1931 on kirjoitettu elävästi, sujuvasti ja kourkuttavasti.

Johtajana Ilmarinen oli luja, määrätietoinen ja oikeudenmukainen. Hän oli harkitseva, strategisesti ajatteleva ja vältti suhteettomia riskejä onnistuen näin säästämään miehistöä. Siksi hänen arvostelijansa kutsuivat häntä pelokkaaksi. Hän oli tehtävän vastaanottaessaan viralliselta sotilasarvoltaan vain alikersantti, joka komensi itseään korkeampia upseereja ylipäällikön tittelillä. Hän oli myös karjalaisten johdossa ainut suomalainen, kotoisin Rantasalmelta.

Ilmarisen sotilasura jatkui heimosotien jälkeen Suojeluskunnan Pohjois-Hämeen aluepäällikkönä ja hänet ylennettiin vänrikiksi 13.12.1923. Talvisodassa hän osallistui mm. Pelkosenniemen taisteluun ja Viipurinlahden taisteluun. Hän kuoli Rovaniemellä 1968 reservin luutnanttina.

Jorma Turunen

Rajalla

”Raja railona aukeaa. Edessä Aasia, Itä. Takana Länttä ja Eurooppaa; varjelen, vartija, sitä... Tulipa Uno Kailaan runo mieleeni, kun katselin raja-aukon takana siintävää laajaa Venäjän maata. Runon sanoma on tänään yhtä ajankohtainen kuin sen kirjoittamisen aikaan 1931”. Näin aloittaa seuramme jäsen Ari Komulainen tarinan maaliskuisesta hiih-toretkestään pitkin valtakunnan rajaa Ruunaan saloilla, Lieksanjoelta Tuulijoen varteen.

Rajavartiolaitoksen evp. henkilös-tölle on annettu mahdollisuus vir-kistäytymiseen laitoksen omista-milla partiomajoilla. Osa niistä on nykyään – ainakin täällä Lieksassa

– rajattu rajavyyhykkeen ulkopuo-lle, joten näillä majoilla voi vie-railla ilman rajavyyhykelupaa. Niil-le partiomajoille, jotka sijaitsevat rajavyyhykkeellä, virkistäytymään

Rajavyyhykkeen pintaa tuli hiihdeltäjä mennä tullen useampi kymmenen kilometriä Lieksanjoelta Tuulijoen varteen. Uutta oli vyyhykkeen merkintä kietai-sunauhalla (kuva Ari Komulainen)

Rajamerkki 634 sijaitsee Konnunsuolla. Puna-vihreän rajapylvään takana alkaa laaja Venäjän maa (kuva Ari Komulainen)

suuntaaville tarvitaan lupa liikkua rajavyöhykkeellä ja lupaan määritellään myös reitti, mitä pitkin majalle siirrytään. Nämä lisäykset, kuten myös se alue, jonka luvalla voi majan ympäristössä liikkua, on määrätty Pohjois-Karjalan Rajavartioston hallinnollisella päätöksellä. Alun perin meitä evp. rajavartiomiehiä oli lähdössä virkistysretkelle Kivijärven partiomajalle kolme, mutta kaksi heistä karisi eri syistä ennen lähtöä pois, niin päätin, kun rajavyöhykelupa oli jo anottu ja saatu, suorittaa retken yksin. Tein hiihtoretken maaliskuussa

ja yhteensä hiihtoa kertyi kahtena päivänä 75 kilometriä. Reittihän oli edestakaisin: Kokkojärven tie-Hompanluhta - Lieksanjoki - Onkilampi - Kaiturit - Heinäjärvi - Tuulijoki - Aittokoski - Aittovaara - valtakunnan raja - Kangasväära-Kivijärvi.

Kivijärven partiomaja sijaitsee Ruunaan luonnonsuojelualueen keskellä, järven itäpuolella. Sinne johtaa valtakunnan rajalta kvartaali- eli kartoitus- tai metsälinja, joka on hakattu maastoon jo autonomian aikaan. Linjan ikää ei taida tietää kukaan? Muualta Suomen

puolelta nämä linjat ovat tyystin kadonneet hakkuiden seurauksena, mutta Kangasväärä – Kivijärvi linja on säästynyt metsien rauhoituksen ansiosta. Venäjällä niitä on vielä runsaasti, koska Neuvostoliiton aikaan lähes koko Uralin länsipuoliset metsäalueet linjoitettiin metsätalouden käyttöön.

Yllättävää kyllä, Ruunaan luonnonsuojelualueen metsät ovat luonnonomukaisempia kuin rajan takana Tuulijärveä vasten. Sen voi todentaa vaikkapa Google Earth –satelliittisovelluksesta. Talvella ja kesällä

1993 suomalainen Sahateollisuus-konsulit ry nimien yritys hakkasi ja teki tiet tälle alueelle. Hakkutapana oli harvennus- ja siemenpuuasento, joten laajoja aukkoja ei alueelle syntynyt. Joka tapauksessa – vaikka Ruunaan luonnonsuojelualueella on aikoinaan tehty paljonkin harsintahakkuita – metsät ovat todellisia luonnonmetsiä, missä silmä lepää.

Hienoja luontohavaintoja retkelläni oli mm. iso metso, joka lennähti mahtipetäjän latvaan, vieläpä Venäjän puolelle. Ruunaan luon-

Tuulijoella hiihtoreittini vei rajavyöhykkeelle. Varmaankin rajavyöhyketaulua oli kallistettu kohden jokea kertomaan sen sanoma: tästä eteenpäin vain rajaviranomaisen myöntämällä luvalla! Minulta se löytyi taskusta (kuva Ari Komulainen)

Palovaaran männikköä rajan varrelta. Rajavartioiden partioura etenee raja-aukon reunaa. Tällä ns. vanhalla rajalla aukko on kahdeksan metriä leveä. Rajavyöhykeluvassa oli erikseen kielletty raja-aukolle meno, joten sitä en saanut tätä paremmin kuvaan esille (kuva Ari Komulainen)

nonsuojelualueelta löytyi runsaasti keloja ja niitä on tulossa myös lisää, koska pystyyn kuolevia petäjiä oli näkyvillä monin paikoin. Aittoväärällä puiden oksilta riippuivat lupot ja naavat kertovat omaa raikasta kieltään ilman puhtaudesta.

Oli oikein virkistävää tehdä omaan tahtiin suoritettu hiihto majalle ja takaisin, pääsy lähes vuosikymmeneen katsastamaan rajan kulkua entisillä partiopaikoilla ja tietenkin kokemaan partiomaja-

tunnelmaa erämaan rauhassa. Retken kohokohta olikin sitten saunominen Kivijärven partiomajan saunassa. Se on 1939 Vanhaan-Jorkkaan rakennettu partiomaja, joka siirrettiin nykyiseen paikkaansa 1968 I-rajajoukkueen Humu-Pekka hevosella.

Ari Komulainen, rajavartija evp., valokuvaaja ja tietokirjailija Lieksan Kitsistä

Rajalla vuonna 1892

Samoissa Ruunaan maisemissa, kuin Ari Komulainen edellisessä artikkelissa, matkasivat elokuussa 1892 taiteilijakareliaanit Venny Soldan-Brofeldt, Juhani Aho ja Eero Järnefelt. Arin hiihtämän reitin pohjoisin paikka lähellä rajaa oli Aittokoski, mistä Tuulijoki laskee vetensä Venäjältä Suomeen. Aho kumppaneineen lienee matkannut rajan yli joen pohjoisrantaa Arin kulkiessa sen eteläpuolta.

Katkelmia Ahon matkakertomuksesta rajaa lähestyttäessä :

Maa oli milloin suota, jonka yli kullettiin poikkitelaisia puita myöten, kahden puolen hyllyvä, pohjaton hete, milloin kangasta niin tasaista kuin kamarin lattia, jossa kasvoi koskematonta komeaa hongikkoa ja siellä täällä vilahteli pieni metsälammen pyörylä. Välistä, kun nousitiin kallioiselle mäelle, ei sieltä näkynyt muuta kuin tätä yhtä ainoata rannatonta metsämerta, ainoastaan siellä täällä näkyi tällainen vähän ylvämpi harjanne ja siitä nousevat ruskeat rungot.

Tie kuitenkin kohosi, ja kun ruunun metsät loppuivat, ilmaantui lehtimetsää ja ahoja. Noustiin yhä ylemmä ja oltiin Ruunaan kylässä, joka on viimeinen kylä Suomen puolella.

...

Ruunaan järvi on pitkä ja soikulainen. Se kulkee korkeiden vaarain välissä ja eteläpäässä yhtyy siihen kaksi suurta Venäjältä tulevaa jokea, toinen Tuulijärvestä, toinen

sen takana olevasta Lieksanjärvestä. Rannat ovat vielä kolkommat kuin Pankajärvestä. Me nousemme Tuulijärveen vievää jokea. Vähän väliä on honkia kaatunut veteen.

...

Mutta yhtäkkä ilmaantuu joen käänteessä talo. Se on metsävahdin torppa, yksi noita pakollisia asumuksia korven keskessä. Mökin rannassa juoksee virta vihaississa häränsilmissä, sillä vähän matkaa ylempänä on koski. Kun väkevää virtaa olisi vaikea soutaa ylös, jätämme venheen tähän, nakkaamme reput selkään ja lähdemme jokivartta nousemaan. Jonkun kilometrin kulettuamme hyötyisää sekametsää olemme Aittokosken rannalla, josta on vain muutamia askeleita rajalle.

Aittokoski on suuri ja voimakas koski. Se kuohuu siinä aivan erikseen synkän sydänmaan sisässä.

...

Sitten me muutamia kymmeniä askelia otettuamme seisoiimme rajalla. Täytyy tunnustaa, että se hetki tuntui hiukan juhlalliselta. Joskus ennen olin kuullut kerrottavan, että

Suomen ja Venäjän raja on umpeen kasvamaisillaan. Miten lie ennen ollut, nyt se ainakin oli avattu ja puhdas puista kuin pellon sarka. Se kulki leveänä juovana niin pitkälle kuin silmä kantoi halki äänettömän korven. Tuntui se melkein itsetietoiselta tehtävästään, niinkuin olisi tahtonut sanoa, että tässä minä olen ja tässä minä pysyn enkä mene kiusallakaan umpeen. Ja siinä kai se on ja siinä kai se pysyykin, ja ellei siihen »yhdennukaisuuden saavuttamiseksi» istuteta korpikuusia kasvamaan, niin kestää varmaankin vuosisatoja, ennenkuin se käy näkymättömäksi. (Pikimmiltään Venäjä-Karjalassa, Juhani Ahon Kootut teokset)

Ahon puoliso Venny Soldan-

Brofeldt tunnetaan monipuolisena taiteilijana. Vastavihittynä vaimona Venny oli valmis samoilemaan miehensä Jussin kanssa pitkin vesiä ja korpia. Heidän lähtiessään jalkamatkalle Karjalaan kirjailijaystävä Minna Canth kauhistelee kirjeessään tyttärelleen: ”Minusta ovat aivan hurjia kun tällaisella säällä lähtevät saloja ja erämaita rämpi-mään.” Venny itse kuvailee ikimuis-tettavaa matkantekoa näin: ”Minulla oli lyhyt urheiluhame, vain vähän polvien alapuolelle ulottuva, se taisi silloin herättää pahennusta, ja pieksut jalassa, mutta siunasin tätä pukua, sillä veneissä ja kapula-teillä olisi muuten ollut mahdoton liikkua.” Matka oli pitkä, Kuopiosta

Karjalainen talo, Venny Soldan-Brofeldtin piirros vuodelta 1892, kirjasta Venny Soldan-Brofeldt och hennes värld, 2.p. 1947

Kolille ja sieltä järven yli Pielisjärven Pankakoskelle ja edelleen kohti rajaa, jalkaisin tai veneellä.

Rajan ylityksen jälkeen taiteilijoiden matka jatkui Tuulijärvelle, Lushman ja Tuulivaaran kyliin. Nämä korpipolkujen ja pitkospuiden sekä hiljaisten vesistöjen tunnelmat veivät taiteilijoiden mielikuvituksen Kalevalan maailmaan. Elämyksiään Aho tallensi romaaneihin Panu (1897) ja Juha (1911). Venny tallensi Tuulijärvellä luonnoskirjoihinsa rakennuksia, pukuja ja tutkielmia

asukkaista. Järvenpään taidemuseossa on toinen kaunis vesivärimaa-laus *Feresiasuinen tyttö Tuulijärveltä*. Tämän lehden kannessahan on yksi hänen Tuulijärven maalauksistaan. Köyhä kauneus vetosi Soldan-Brofeldtin nuukuutta ihannoivaan estetiikan tajuun. Hän näki tytöissä jotain katoamassa olleesta elämäntavasta, jota hän koki tärkeäksi talentaa.

Lea Tserni-Puittinen

Petroskoissa Vianan ta Repol'an Karjalan käsitöitä

Trajektorija-fondin joukko opašti kaikkie halukkahie leikkuamah puušta ta ompelomah. — Paraš materiali puisie ašteita varoin on koivu, še on melko šumpa ta kova. Šamoin hyvin paššatah huapa ta leppä. Huapa on hyvä alottelijalla, še on pehmiempi. Puun pitäy olla kuiva, niin aštie pisyy kunnošša enemmän aikua ilman rakoja, šelitti muasteri Jurii R'abinkin.

Kevätkuun 31. päivästä šulakuun 7. päiväh šuaten Petroskoin kanšallisešša musejošša, Petroskoin yliopissošša šekä Innovatijoluomistyön nuorisošeššukšešša piettih puunveššännän ta ompelun kurššija.

Haukkašuaaren kešäkoulun opaštajat ta partn'orit monen kuukauven aikana piettih luventoja internetissä ta šulakuun alušša kerättih opaštujie offline tuntiloih.

- Jokahini šai luatie lusikan, kupin, mal'llan, priänikkämuuvvon. Ompelukurššija vietti mejän partn'ori Natalja Denisova. Hiän opašti ompelomah nais- ta miešpaitua, pukšuja, koštuo ta kerto paikoista, šano Trajektorija-fondin johtaja ta kurššien järještäjä Konstantin Petrov.

Jurii R'abinkin šelvästi kerto kaikkešta, mitä pitäy tietyä alottelijalla puunleikkuajalla, kumpani enšimmäistä kertua pitäy kiäššä kerveštä tahi veiččie ta heti näytti opaštujilla kaikki tarvittavat materialit ta ruatokalut.

Oma mua -lehti 11.4.2024 Uljana Tikkasen kirjoitus

Maire Mäki Oulusta - uusi jäsen Repola-seuran hallituksessa

Koulutukseltani olen filosofian tohtori, kasvatustieteiden lisensiaatti ja maisteri sekä lastentarhanopettaja Oulusta. Eläköidyin 2022 loppuvuodesta Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston johtajan tehtävästä. Työkokemusta minulle on kertynyt varhaiskasvatukseen, ammattikasvatukseen, korkeakoulutuksen ja viimeisimmäksi työ- ja elinkeinoelämän (TE-keskus, ELY-keskus) parista. Olen nyt 68 vuotias. Minul-

la on 3 aikuista lasta ja lastenlapsia on 6. Olen omaishoitaja. Toimin Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuutettuna.

Repola-seuran jäsenenä olen ollut pitkään, mutta nyt tulin valituksi Repola-seuran hallitukseen. Mielenkiinnolla ja nöyryydellä otan tämän tehtävän vastaan. Omalta osaltani halua edistää yhdistyksen tarkoitusta, joka on ”toimia Repolasta, sen historiasta ja kulttuurista kiinnostuneiden henkilöiden yhdysseitienä sekä vaalia Repolan seudun kulttuuria ja perinnettä”.

Kiinnostukseni Repolaan, sen historiaan ja kulttuuriin pohjautuu Äitini suvun tarinaan. Tuulivaa-rasta muutti pakolaiseksi Suomeen alkuvuonna 1922 useita perheitä, tässä joukossa myös Äitini perhe. Isoäitini oli Maria Zerni Lusmas-ta. Maria oli Vassilei Konstantinof-in tytär. Isoisäni oli ”Pitkä-livana”. Äitini oli Anna Säkkinen (1915-2006).

Ihmisen juurilla on suuri merkitys. Ihmisen on tärkeä tuntea omia juuriaan, taustaansa ja sitä kulttuurillista traditiota, jonka edustaja itsekukin on. Oman suvun tarina elävöityy sukuun liittyvän tiedon avulla. Järjestötoiminnassa keskeistä on ihmisten innostuneisuus ja aktiivisuus. Nykypäivänä erilaisten osallistumismuotojen kehittäminen ja käyttö korostuu. Myös Re-

pola-seurassa etänä osallistuminen mahdollistaa eri puolilla Suomea asuvien osallistumista yhdistyksen toimintaan. Ilman etäyhteyksiä ei minunkaan olisi mahdollista olla mukana hallituksessa. Oulusta Joensuuun on linnuntietä noin 340 kilometriä! Viestintä ja sosiaalisen median hyödyntäminen mahdollistaa maantieteellisesti laajemman tiedonvälityksen ja myös osallis-

tumisen yhdistyksen toimintaan. Toki myös lähikohtaamisia tarvitaan.

Uutena hallituksen jäsenenä otan mielelläni vastaan tietoa ja kokemuksia Repola-seuran toimintaan liittyen. Ollaan yhteydessä:

Maire Mäki 044 4368200 ja sähköposti: mairemaki@gmail.com

REPOLA-SEURA ry

Talousarvio vuodelle 2024

Tot 2023

Tulot:

Jäsenmaksut	2 200,00	2 084,00
-------------	----------	----------

Kirjanmyyntitulot	200,00	140,00
-------------------	--------	--------

Muut tuotot	200,00	17,60
-------------	--------	-------

Yhteensä	2 600,00	2 241,60
----------	----------	----------

Menot:

Repolaisen painatus ja postitus	3 000,00	2 984,15
---------------------------------	----------	----------

Muut toimintakulut	200,00	163,59
--------------------	--------	--------

Yhteensä	3 200,00	3 147,74
----------	----------	----------

Tilikauden tulos	-600,00	-906,14
------------------	---------	---------

Mistä löydän Repolan?

Repola on toistaiseksi saavuttamaton yli kaksi vuotta sitten alkaneen Ukrainan sodan seurauksena. Mitään tietoa rajan avautumisesta ei ole eikä siitä, milloin voisimme taas matkustaa Repolaan.

Onneksi on netti

Repolainen-lehden numeroissa on valtavasti tietoja ja kertomuksia historiasta ja nyky-Repolasta. Lehtiä voi lukea osoitteessa <https://repola-seura.net/julkaisut.html>

Tässä muutama poiminta lehden artikkeleista:

Repolainen 23/2002 Repolalaisia esineitä tallessa Museoviraston varastossa Itä-Karjalan Sotilashallinnon valistusosasto keräsi ja pelasti Repolasta suuren kokoelman sotasaaaliina. Museovirkailijoita oli lotina Repolan alueella. Maist. Helmi Helminen (myöh. Nordberg) kokosi esineitä syys-lokakuussa 1941 Repolassa. Hän järjesti kokoelman, joka luovutettiin Museovirastolle vuonna 1942 (kirjoittaja Päivi Sandberg).

Repolainen 46/2007 Utta kirjallisuutta Repolasta: Sotasaalista Itä-Karjalasta, Suomalaistutkijat miehitetyillä alueilla Karjalassa jatkosodan aikana 1941–1944, Tenho Pimiä, 2007. Tässä jutussa kerrotaan mm. Helmi Helmisen Repolan kylien tutkimisesta (kirjoittaja Erkki Mauranen).

Repolainen 86/2018 Arkistojen uumenista: Repolaa koskevien

aineistojen etsiminen arkistoista on pitkälistä ja palkitsevaa työtä. Lyhyt katsaus arkistojen suomiin mahdollisuuksiin (kirjoittaja Lea Tajakka).

Repola Finnan aarreatassa

Finna on tiedonhakupalvelu, joka tarjoaa vapaan pääsyn noin sadan suomalaisen arkiston, kirjaston ja museon digitaalisiin aineistoihin ja kokoelmaluetteloihin.

Museoviraston Finna-kokoelmassa haulla ”Repola” saa tuhansia osumia. Kannattaa todellakin rajata hakua. Ja varata aikaa, sillä kuvat vievät mennessään!

Esimerkiksi haulla ”Repola, Helminen Helmi Kaarina” saa eteen­sä yli 400 kuvaa jatkosodan ajalta: valokuvia repolalaisista taloista ja talojen esineistä, jotka on tuotu Suomen Kansallismuseon kokoelmiin. On vaatteita, (puu)astioita, työkaluja, käsitöitä – esim. pitsejä, värttinöitä, rukkeja ym. Ja mm. neljä ikonია:

Kristus Kaikkivaltias; Pantokrator, löytöpaikka Vuosniemi, Kakko

Vladimirin Jumalanäiti; Hellyyden Jumalanäiti, löytöpaikka

Saarenpää

Arkkienkeli Mikael, Vuosniemi,
Kakko

Tiennäyttävä Jumalanäiti; Hodi-
gitria, Saarenpää

Pyhä Nikolaos Ihmeidentekijä,
Kolvasjärvi, talo n:o 9

Mielenkiintoisia piirroksia katseltavaksi tuo haku ”Repola Kyrki Meri”. Myös piirtäjä *Meri Kyrki* oli Repolassa v. 1941 ja tallensi 168 piirrosta taloista ja yksityiskohdista niissä, tarvekaluista, hautamerkeistä ym.

Kolvasjärveltä 1941 pelastettu ikoni Pyhä Nikolaos Ihmeidentekijä eli Pyhä Miikkula, Miikkulan puoleen käännettiin karjaa ja viljaa koskevissa asioissa, pyhimyksen juhlapäiviä ovat 6.12 ja 9.5. (kuva FINNA, Suomen Kansallismuseo CC BY 4.0)

Ilmakuvia Googlessa

Jos haluaa katsella, miltä Repolassa näyttää ilmasta käsin, voi käyttää Google Mapsin palvelua. Haula Repola, Karjala, Venäjä pääsee katsomaan karttaa ja valitsemalla ”satelliittikuva” ilmakuvaa. Katunäkymiä ei ole. Myös Google Earthilla (Ladattavissa sovelluskaupasta) voi katsella maisemia lintuperspektiivistä.

Googleta Repola

Haula ”Repola” esiin tulee mm. wikipedia, Repola-seuran sivut, sotahistoriallisia artikkeleita, kirjoja. Videoita on esillä heti kaksi. Toinen on meille repolalaisille tuttu: *Ismo Homasen* ”Repola - unohdettu vaihtomaa” vuodelta 2013. Kuvissa on tuttuja repolalaisia ja repola-sukuisia. Kannattaa katsoa! https://www.youtube.com/watch?v=g6Mnl8EGU_Q

Katsomisen arvoinen on myös *Ensio Kettusen* viime vuonna julkaisema video Rajantakaiset karjalaiskylät Repolassa. Kettunen on ilomantsilainen opettaja ja sukututkija, joka on kirjoittanut kirjoja ja tehnyt paljon videoita mm. rajantakaisista paikoista. <https://www.youtube.com/watch?v=s1wKtseGOM0>

Lukemista riittää

Repola-seuran julkaisemia kirjoja on vielä saatavilla muutama kappaletta (tiedustelut Ville Pänttöselta):

Aunuksen Repola v. 2001

Repola – Elämää ja ihmisiä kahdella puolella rajaa v. 2017

Kävin itse Repolassa seuran matkalla kesällä 1999. Katselen omia valokuviani ja mietin, miten mukavaa olisi päästä sinne uudestaan.

Neljännesvuosisadassa maailma on muuttunut ja Repolan suhteen jättänyt meidät ikävään. Lähitulevaisuudessa sinne tuskin pääsemme.

Päivi Sandberg

Lietsaari on Repolan pogostan lähellä. Siellä on vanha kalmismua (kuva Päivi Sandberg, 1999)

Näkymä Pikarisen talon paikalta Lieksajärvelle. Kerrotaan, että Kirilä Pikari vanhana poltteli illalla rannassa nuotiota, jotta järvellä kalassa olijat näkisivät pimeällä tulla kotirantaan (kuva Päivi Sandberg, 1999)

Tunnistatko valokuvassa olevia henkilöitä

Seuramme jäsen Ari Pesonen Kemistä lähetti vanhan valokuvan. Kuva lie-
nee otettu Kemissä 1930-luvulla. vas. istumassa Maria Zerni, hänen taka-
naan seisomassa Natalia ja Nikolai Paavilainen, Juho Zerni (Levon Jussi),
Pekka Zerni, Pekka Mustonen ja Juho Zerni.

Keskellä istumassa Levo (Leontei, Leo) Zerni ja vaimonsa Jefimia / Ofimia
Bukolaintr. (Pänttönen). Heidän keskellä taaempana Hilma Lukkanen ja
tytär Aili?

Oikeassa reunassa oleva pariskunta lapsineen on vielä nimeämättä. Jos
tunnistat, ota yhteys Repolaisen toimitukseen. Kuva löytyy myös Karjalan
sivistysseuran Sampo-tietokannasta hakusanoilla ”Ryhmäkuva Kymnlin-
nasta”. Siellä ei ole kirjattuna henkilöiden nimiä. Kuva on kuitenkin Ari
Pesosen tutkimusten mukaan otettu Kemissä.

Repolan väkeä Kemissä 1930-luvulla (kuva Ari Pesonen)

Hallitus 1.3.2024 - 28.2.2025

Antti Pottonen, *puheenjohtaja*
pottonen@gmail.com

Maire Mäki
mairemaki@gmail.com

Ville Pönttönen, *varapuheenjohtaja*
ville.panttonen@gmail.com

Päivi Sandberg
paivisandberg@gmail.com

Lea Tserni-Puittinen, *sihteeri*
Kylänlahdentie 24, 81810 JAMALI
leatserni@gmail.com

Jorma Turunen
jorma.t.turunen@gmail.com

Hallituksen ulkopuolinen jäsensihteeri
Päivi Kiiskinen
Kiehiskuja 3, 80140 JOENSUU
paivi.kiiskinen1@gmail.com

VUODEN 2024 JÄSENMAKSU

***Repola-seuran vuosijäseniä pyydetään maksamaan
30 euron jäsenmaksu 15.6.2024 mennessä.***

***Muistakaa merkitä VIITENUMERO yllä olevasta
osoitetarrasta.***

***Repola-seuran tilinumero on IBAN-muodossa
FI05 5354 0420 0466 26***

Toivotamme teille kaikille aurinkoista kesää!